

Guía Docente						
Datos Identificativos				2020/21		
Asignatura (*)	Fisiología		Código	661G01105		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	Anual	Primeiro	Formación básica	12		
Idioma	Castelán Galego Inglés					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento						
Coordinación	Gómez Tellado, Manuel	Correo electrónico	manuel.tellado@col.udc.es			
Profesorado	Gómez Tellado, Manuel	Correo electrónico	manuel.tellado@col.udc.es			
Web						
Descripción xeral	O propósito desta materia é abordar o coñecemento e comprensión da función dos sistemas do organismo humano de forma integrada, é decir os mecanismos que o organismo utiliza para manter en equilibrio todas as súas funcións e as interrelacións entre elas. Comprender as alteracións que se producen cando fallan os mecanismos de compensación fisiológicos e as súas manifestacións.					

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos ? Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen ? Sesión maxistral ? Discusión dirixida (computa na avaliación) ? Traballos tutelados (con Atención personalizada) (computa na avaliación) ? Atención personalizada *Metodoloxías docentes que se modifican - Estudio de casos. Estudo de casos realizado en grupo, modifícase á modalidade individual. - Proba mixta. Esta proba escrita de pregunta curta e tipo test e resolución dun caso para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos; modificouse a un exame só tipo test. - Presentación oral. Actividade na que os estudiantes expoñen verbalmente o contido/resultados dos obxectivos de resolución dos problemas. Esta metodoloxía eliminase da planificación polas dificultades para o seu desenvolvemento.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado ? Correo electrónico: Diariamente. De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbihdas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. ? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade. De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballos tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación - Exame: tipo test de resposta múltiple en modalidade non presencial. O aprobado está no 50% das respostas acertadas. - Resolución de casos clínicos : O caso clínico enviarase aos alumnos con un tempo de realización limitado de 1 hora e terá que ser enviado por e-mail no prazo esixido.</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que: - As referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesión que houbo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial.</p> <p>1. SITUACIÓN:</p> <p>A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (100%).</p> <p>B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212): Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (100%).</p> <p>2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:</p> <p>- Asistir e participar regularmente nas actividades da clase. - Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (traballos tutelados). - Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique. - A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p>
----------------------	---

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Non se realizarán cambios. Dispoñerán de materiais de traballo da maneira
dixitalizada a través do Moodle.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
Resultados de aprendizaxe		A1	B1	C3
Describir as funcións dos distintos órganos, aparatos e sistemas do organismo sano.		A1 A2 A11	B1 B8	C9
Explicar os mecanismos de integración e interrelación entre os diferentes órganos e sistemas.		A1 A2	B1 B8	C1
Identificar as alteracións das diferentes funcións e as causas que as producen. Resolución de problemas clínicopatolóxicos complexos.		A1 A2 A11	B1 B8 B12 B13	C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA I. Fisiología Celular	<ul style="list-style-type: none">- Volume e composición dos líquidos celulares.- Características da membrana celular- Transporte e potencial de acción- Transmisión sináptica e neuromuscular- Músculo liso e esquelético- Fisiopatología de la membrana celular- Fisiopatología de la unión neuromuscular- Fisiopatología de la contracción muscular
TEMA II. Sistema Cardiocirculatorio.	<ul style="list-style-type: none">- Circuito do sistema cardiovascular- Hemodinámica- Electrofisiología- Contracción del músculo cardíaco- Ciclo cardíaco- Presión arterial y retorno venoso- Microcirculación- Insuficiencia circulatoria- Patología das válvulas- Arritmias cardíacas- Isquemia miocárdica- Patología do pericardio- Patología da presión arterial- Patología vascular periférica

TEMA III. Sistema Respiratorio	- Estructura do sistema respiratorio - Volúmenes e capacidades pulmonares - Mecánica da respiración - Intercambio de gases e transporte de oxíxeno e CO2 - Relacións ventilación perfusión - Control da respiración - Insuficiencia respiratoria - Patoloxía do parénquima pulmonar - Patoloxía da pleura e do mediastino - Patoloxía da circulación pulmonar
TEMA IV. Sistema Nefrourolóxico	- Líquidos corporais - Fluxo sanguíneo renal - Filtración glomerular - Reabsorción e secreción - Equilibrio iónico e hidroelectrolítico - Regulación da micción - Insuficiencia renal - Patoloxía Glomerular, tubular y tubulointersticial - Patoloxía das vías urinarias
TEMA V. Sistema Gastrointestinal	- Estructura do Aparello dígestivo - Inervación e péptidos gastrointestinais - Motilidade - Secrección - Dígestión e absorción - Fisiología do fígado - Patoloxía do esófago - Patoloxía gastroduodenal - Patoloxía do intestino - Patoloxía do figado y las vías biliares - Patoloxía do páncreas - Patoloxía do peritoneo
TEMA VI. Sistema Reproductor	- Diferenciación sexual. - Pubertad. - Fisiología reproductiva masculina. - Fisiología reproductiva femenina. O parto. - Fecundación in vitro. - Patoloxía do Parto.
TEMA VII. Sistema Hematopoyético	- Eritrocitos. Grupos sanguíneos. - Leucocitos e Sistema inmune. - Hemostasia e Coagulación Sanguínea. - Patoloxía da serie roja - Patoloxía da serie blanca - Patoloxía da Hemostasia

TEMA VIII. Sistema Endocrino.	- Regulación da secreción hormonal - Relaciones hipotálamo-hipofisarias - Hipófisis - Tiroide - Médula e corteza suprarrenal - Pancreas endocrino - Metabolismo do calcio-fosforo - Patología Glándula tiroides - Patología Glándulas suprarrenales - Patología Eje hipotálamo-hipofisario - Patología Glándulas paratiroides
TEMA IX. Sistema Nervioso	- Organización do sistema nervioso - Sistemas sensoriais: visión, audición, olfato e gusto - Sistema somato-sensorial - Funciones superiores do SNC - Líquido - Patología de la primera y segunda neuronas - Patología da unión neuromuscular - Patología da coordinación motora - Patología extrapiramidal - Patología da Sensibilidad - Patología do Sistema autónomo - Patología da médula espinal - Patología da corteza cerebral. - Patología do estado de conciencia. - Patología do líquido cefalorraquídeo - Patología Neurovascular cefalorraquídeo

Planificación				
Metodologías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas trabajo autónomo	Horas totais
Solución de problemas	A1 A2 A11 B1 B8 B12 B13 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12	60	0	60
Estudo de casos	A1 A2 A11 B8 B13 C1 C3 C4 C6 C7	30	30	60
Traballos tutelados	A1 A2 A11 B1 B8 B12 C1 C3 C6 C7	0	60	60
Presentación oral	A1 A2 A11 B8 B12 C1 C3	30	30	60
Prácticas de laboratorio	A1 A2 A11	2	2	4
Proba mixta	A1 A2 A11	2	50	52
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodologías	
Metodologías	Descripción

Solución de problemas	Actividade na que o profesor expón de maneira oral un problema e se marcan unhos obxetivos de aprendizaxe no marco dos obxetivos fundamentais da asignatura.
Estudo de casos	Estudo de casos (habitualmente en grupo) utilizando as modalidades que a continuación se especifican: - Aprendizaxe basado en resolución de problemas - Traballo colaborativo
Traballos tutelados	Actividade na que os estudiantes de forma autónoma profundizan ou relacionan coñecementos xurdidos da actividade de resolución de problemas.
Presentación oral	Actividade na que os estudiantes expoñen verbalmente o contido / resultados dos obxetivos de resolución dos problemas e se discute a sua validez na resolución do problema.
Prácticas de laboratorio	Actividade na que nun modelo animal pódese aprender in vivo os fenómenos expostos nos contidos teóricos.
Proba mixta	Proba escrita con pregunta curta e tipo test, así como resolución dun caso para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar os estudiantes na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Presentación oral	A1 A2 A11 B8 B12 C1 C3	A proba consistirá na presentación dos resultados de forma expositiva, dos traballos tutelados e do estudo de casos. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5. A nota media final sumarase á do examen sempre e cando se aprobe o examen.	10
Estudo de casos	A1 A2 A11 B8 B13 C1 C3 C4 C6 C7	Estudo de casos presentados na clase, mediante debate e fixando obxetivos de aprendizaxe. Faranse en grupos pequenos	20
Proba mixta	A1 A2 A11	A proba constará de preguntas curtas e tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas, estudio de casos e traballos tutelados. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5. Nas segunda oportunidade e sucesivas o valor da proba mixta representará o 100% da nota da asignatura.	60
Traballos tutelados	A1 A2 A11 B1 B8 B12 C1 C3 C6 C7	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descripción e síntese da información dos contidos ou temas relativos ós traballos. . Utilización de léxico específico. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5. A nota media sumarase á do examen sempre e cando se aprobe o examen.	10

Observacións avaliación
Nos estudiantes con matrícula parcial o valor da proba mixta representará o 100% da nota.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- GUYTON H. (2007). Tratado de Fisiología Médica. . Elsevier- COSTANZO L (2011). Fisiología . Elsevier- MEZQUITA (2011). Fisiología Médica. Panamericana- MULRONEY S (2011). Fundamentos de Fisiología. Elsevier- JAVIER LASO (2011). Introducción a la Medicina Clínica. Elsevier Masson- HARRISON (2009). Principios de Medicina Interna. Mc Graw Hill
Bibliografía complementaria	

	Recomendacións
	Materias que se recomienda ter cursado previamente
	Materias que se recomienda cursar simultaneamente
Anatomía/661G01001	
Biología/661G01002	
	Materias que continúan o temario
Nutrición/661G01009	
Enfermaría Clínica (I y II)/661G01012	
Enfermaría Comunitaria I/661G01014	
Enfermaría clínica III/661G01017	
Enfermaría Comunitaria II/661G01019	
Enfermaría Clínica I/661G01034	
Enfermaría Clínica II/661G01035	
	Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías